

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๕๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒

เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในช่วงเวลาที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๙ เห็นชอบในหลักการมาตรการบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ทำให้ราคาน้ำมัน ราคาวัตถุดิบ ต้นทุนการผลิตสินค้าและงานบริการ รวมถึงค่าครองชีพของประชาชนในประเทศปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยในส่วนของมาตรการบรรเทาผลกระทบให้แก่คู่สัญญาภาครัฐ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถเข้าทำสัญญาหรือไม่สามารถส่งมอบสินค้าหรืองานได้อันเนื่องมาจากผลกระทบจากสถานการณ์ในตะวันออกกลาง

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีแนวทางการปฏิบัติในช่วงเวลาที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดแนวทางปฏิบัติและยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ ดังนี้

๑. กรณีหน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจนได้ผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกไว้แล้ว และหน่วยงานของรัฐได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงกับหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดให้มาลงนามในสัญญาตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เป็นต้นไป และผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกได้แจ้งเป็นหนังสือต่อหน่วยงานของรัฐว่า ไม่สามารถเข้าลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงในระยะเวลาที่กำหนดได้ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ ทั้งนี้ ให้รวมถึงผู้ที่เสนอราคาต่ำรายถัดไปหรือผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงรายถัดไปตามลำดับที่จัดเรียงไว้ไม่เกิน ๓ ราย ด้วย โดยให้ถือว่ามิเหตุผลอันสมควร ไม่เข้าลักษณะเป็นการทำงานตามมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติฯ กรณีนี้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องดำเนินการพิจารณาให้เป็นผู้ทำงานตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙๓ และให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการคืนหลักประกันการเสนอราคาให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอทุกราย

๒. กรณีหน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและได้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงกับคู่สัญญาแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ แต่ยังมีได้เริ่มดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หรือลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงก่อนหรือตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และคู่สัญญาได้เริ่มดำเนินการตามสัญญาแล้ว แต่ไม่สามารถปฏิบัติงานตามสัญญาหรือข้อตกลงหรือปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาหรือข้อตกลงได้ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ ให้ถือว่าผลกระทบดังกล่าว เป็นเหตุสุดวิสัย ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติฯ โดยให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ ที่บัญญัติว่า “เหตุสุดวิสัย หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็มิได้ จะให้ผลพิบัติก็มิได้ เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้น จะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น” ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์ฯ ไม่อาจกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดได้แน่นอน และคู่สัญญาที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ อาจไม่สามารถแจ้งเหตุให้หน่วยงานของรัฐทราบภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลงได้ ดังนั้น เพื่อให้คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินงานตามสัญญา จึงยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘๒ อย่างไรก็ดี คู่สัญญาจะต้องแจ้งความประสงค์ในการขอลดหรือลดค่าปรับ หรือขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง อันเนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาต่อไป

อนึ่ง กรณีที่คู่สัญญาเห็นว่า ควรจะหยุดการดำเนินงานตามสัญญาไว้จนกว่าสถานการณ์ฯ จะคลี่คลาย ให้อยู่ในดุลพินิจของคู่สัญญาที่จะเจรจาตกลงกัน เพื่อพิจารณาหยุดการดำเนินงานตามสัญญาไว้ก่อนได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

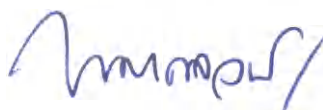
๒.๒ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เป็นต้นไป แต่ยังมีได้เริ่มดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลง เนื่องจากคู่สัญญาได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ ให้อยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาตกลงเลิกสัญญาตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฯ ได้ ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานของรัฐตกลงเลิกสัญญากับคู่สัญญาแล้ว ให้ดำเนินการคืนหลักประกันสัญญาให้แก่คู่สัญญาต่อไป และหากมีการจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าให้แก่คู่สัญญาให้มีหนังสือเรียกคืนเงินล่วงหน้าดังกล่าว และเมื่อได้รับเงินค่าพัสดุล่วงหน้าคืนเต็มจำนวนแล้วให้ดำเนินการคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้าให้แก่คู่สัญญาต่อไป

๓. กรณีงานซื้อหรืองานจ้างที่ไม่มีงานก่อสร้าง เช่น งานจ้างจัดกิจกรรมเดินทางไปศึกษาดูงาน จัดตั้งฝึกอบรมหลักสูตร หรือจ้างจัดงานนิทรรศการ เป็นต้น หากมูลค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ หรือเนื้องานที่ต้องดำเนินการในโครงการนั้น มีราคาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขขอบเขตของงาน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ หากหน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นจะดำเนินการตามสัญญาต่อไป ย่อมอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานของรัฐที่จะพิจารณาดำเนินการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามนัยมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติฯ ประกอบระเบียบฯ ข้อ ๑๖๕ ทั้งนี้ หากมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. การพิจารณาตามข้อ ๑ - ๓ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาจากหนังสือที่คู่สัญญาแจ้งเหตุให้หน่วยงานของรัฐทราบพร้อมทั้งรายละเอียดการชี้แจงข้อเท็จจริงและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่แสดงให้เห็นได้ว่าต้นทุนของวัสดุ ครุภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการนั้น มีราคาเพิ่มสูงขึ้นหรือขาดแคลนวัสดุที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และมีผลกระทบต่อสัญญาหรือข้อตกลงอย่างมีนัยสำคัญ จนเป็นเหตุให้ผู้ยื่นข้อเสนอไม่สามารถเข้าทำสัญญาหรือข้อตกลงกับหน่วยงานของรัฐได้ หรือเป็นเหตุให้คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติงานตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ เช่น หลักฐานที่แสดงว่ามีการยกเลิกสายการผลิตของรายการวัสดุนั้น หลักฐานที่แสดงว่าราคาต้นทุนของวัสดุ ครุภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการเพิ่มสูงขึ้น หรือหลักฐานที่แสดงว่าคู่สัญญาไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบเพื่อดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘ - ๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th